

Methotrexaat (Ledertrexate of Emthexate) bij de ziekte van Crohn

UMC St Radboud

Patiënteninformatie

Uw behandelend arts heeft met u gesproken over het gebruik van Methotrexaat (MTX). In deze folder krijgt u informatie over de werking en het gebruik van dit medicijn en hoe u moet handelen in geval van bijwerkingen. Het is echter géén vervanging van de bijsluiter. Hebt u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u daarmee bij uw behandelend arts terecht.

Algemeen

Tot nu toe is de oorzaak van de ziekte van Crohn niet bekend. Elke behandeling met medicijnen is gericht op het onderdrukken van ontstekingsreacties. Dit leidt tot vermindering van klachten en verkleint de kans op complicaties die zich bij deze ziekte voor kunnen doen. De ziekte geneest niet door de behandeling met medicijnen. Na het afbouwen van of stoppen met deze medicijnen kunnen de klachten weer terugkomen.

Werking

Uw behandelend arts schrijft MTX voor wanneer andere medicijnen niet of onvoldoende hebben geholpen. MTX behoort tot de groep immunosuppressiva. Dit zijn geneesmiddelen die de natuurlijke afweer onderdrukken en op deze wijze de ontsteking in de darm

afremmen. Effecten van MTX kunnen binnen vier tot acht weken merkbaar zijn. Er zijn echter ook patiënten bij wie de behandeling pas later effect heeft. Bij goed effect wordt MTX langdurig voorgeschreven. MTX kan in combinatie met andere medicijnen worden voorgeschreven.

MTX is een cytostaticum: een stof die de groei van de cellen remt en snelgroeiende, woekerende cellen doodt. Omdat is gebleken dat MTX ook de groei remt van niet-kwaadaardige cellen heeft het middel ook een gunstig effect op de ziekte van Crohn. De dosering van MTX is bij de ziekte van Crohn veel lager dan bij de behandeling van kwaadaardige aandoeningen. Hierdoor zullen de bijverschijnselen ook minder vaak voorkomen en milder van aard zijn.

Hoe wordt MTX gebruikt?

MTX bestaat in de vorm van tabletten en onderhuidse injecties. Voor de behandeling van de ziekte van Crohn worden alleen onderhuidse injecties voorgeschreven. Tabletten MTX hebben bij de ziekte van Crohn een onvoldoende en wisselende werking. MTX wordt één maal per week gegeven via onderhuidse injecties, steeds op dezelfde dag van de week bij voorkeur

na de avondmaaltijd. Dit vermindert de kans op bijwerkingen.

De injectie wordt door u zelf toegediend of eventueel door uw naaste. U ontvangt instructies van een begeleidend verpleegkundige over de zelfinjectietechniek. Hoewel het misschien een eng idee is, blijkt het zelf spuiten in de praktijk mee te vallen en goed te leren. Wanneer u hulp van iemand anders krijgt bij het injecteren is het noodzakelijk dat deze persoon eveneens getraind is.

U dient MTX altijd in de koelkast te bewaren.

Bijwerkingen

Het gebruik van MTX kan leiden tot een aantal bijverschijnselen die van korte duur zijn of snel verdwijnen na het stoppen met de medicatie.

Na de injectie MTX kunt u last krijgen van:

- Misselijkheid, braken, verminderde eetlust, diarree.
- Ontsteking van het mondslijmvlies.
- Leverfunctiestoornissen. Hier merkt u zelf meestal niets van. Uw bloed wordt daarom regelmatig gecontroleerd. Om deze stoornissen zoveel mogelijk te voorkomen gebruikt u een tablet foliumzuur 5 mg op alle dagen behalve op de dag dat u MTX spuit.

- Verhoogde kans op infecties door een stoornis in de bloedaanmaak. Ook hierop zal uw bloed regelmatig worden gecontroleerd.

Neem contact op met uw behandelend arts indien één of meerdere van bovenstaande verschijnselen of andere lichamelijke klachten optreden.

Wees tijdens de behandeling met MTX attent op de volgende verschijnselen:

- Hoge koorts
- Huidafwijkingen
- Slechte bloedstolling
- Blauwe plekken

Aanvullende informatie

Combinatie met alcohol

In combinatie met MTX wordt het risico op leverfunctiestoornissen verhoogd.

Gebruik bij voorkeur niet meer dan één alcoholische consumptie per dag.

Combinatie met antibiotica

Indien uw huisarts of een andere specialist het nodig acht om u met antibiotica te behandelen: meld altijd dat u met MTX wordt behandeld. Sommige antibiotica mogen niet in combinatie met MTX worden gegeven.

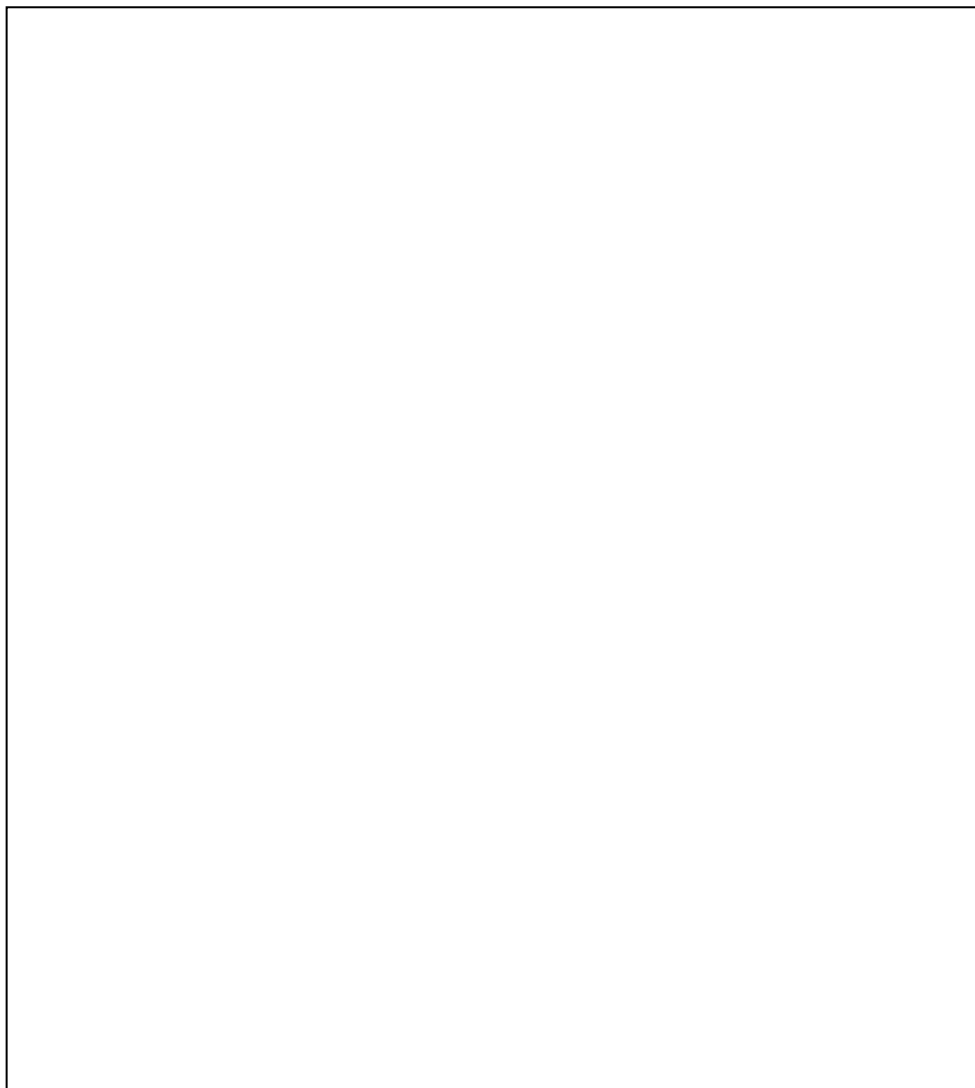
Zwangerschap en borstvoeding

Als u zwanger wilt worden of borstvoeding wilt geven terwijl u MTX gebruikt, raadpleeg dan uw behandelend arts. Onderzoek heeft aangetoond dat MTX schadelijk kan zijn voor het (ongeboren) kind. MTX wordt daarom niet gegeven bij zwangerschap of borstvoeding. Zowel door mannen als vrouwen dient bij gebruik van MTX gezorgd te worden voor goede betrouwbare anticonceptie én deze nog minstens drie maanden na beëindiging van het gebruik van MTX voort te zetten.

Tot slot

- Het is raadzaam een S.O.S.-talisman of geneesmiddelenkaart bij u te hebben. Op de polikliniek Maag- Darm- en Leverziekten is een geneesmiddelenkaart via de verpleging gratis verkrijgbaar. Ook is er een folder verkrijgbaar die u informatie geeft over de S.O.S.-talisman.
 - Hebt u lichamelijke klachten, neem dan contact op met uw huisarts. De huisarts kan zo nodig overleggen met uw behandelend arts.
 - Zijn uw problemen of vragen niet dringend, overleg deze dan met uw behandelend arts tijdens uw bezoek aan de polikliniek.
- Wilt u eerder uw behandelend arts spreken, maak dan een afspraak via het secretariaat Maag- Darm- en Leverziekten voor een kort telefonisch overleg. De secretaresse vertelt u dan wanneer u door uw behandelend arts wordt terug gebeld.

Noteer hier uw vragen

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for the user to write their questions. The box occupies most of the page below the instruction.

Adres

Bezoekadres

Polikliniek Inwendige Specialismen /
Maag- Darm- en Leverziekten
UMC St Radboud Centraal
Geert Grooteplein 8, route 434
Nijmegen

Telefoonnummer

024 - 361 65 01 (bereikbaar op werkdagen van 9.00 - 17.00 uur)

Secretariaat Maag- Darm- en
Leverziekten

Telefoonnummer

024 - 361 91 90 (bereikbaar op werkdagen van 10.00 - 12.00 uur)

© UMC St Radboud

overname van (gedeelten uit)

deze tekst is uitsluitend

mogelijk na schriftelijke

toestemming van

Staf Concerncommunicatie